

Letnik 1918.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLXXXIV. — Izdan in razposlan 23. dne oktobra 1918.

Vsebina: (Št. 368—371.) 368. Ukaz, s katerim se uvaja izkazovanje stanovanj. — 369. Ukaz o industriji aluminija in aluminijevega oksida. — 370. Razpis o izdaji II. izdaje bankovcev po 20 kron z datumom 2. dne januarja 1913. l. — 371. Razglas, da se popravlja pogršek v ukazu ministra za ljudsko zdravje z dne 2. oktobra 1918. l. o oznamenilu opravil, ki so v zvezi s farmacevtskim poklicem ali so mu sorodna.

368.

**Ukaz ministra za socialno skrb
v porazumu z ministrom za no-
tranje stvari z dne 18. oktobra
1918. l.,**

s katerim se uvaja izkazovanje stanovanj.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

Člen I.

Do 31. dne decembra 1919. l. se more z ukazom političnega deželnega oblastva v porazumu z deželnim odborom za občine ali okoliše, v katerih je izza začetka vojne nastalo izredno pomanjkanje stanovanj ali ga je pričakovati, ukazati, da se uporabljajo naslednji predpisi o izkazovanju stanovanj. Pri tem se more obseg izkazovanja stanovanj (§ 1, odstavek 1) prilagoditi krajevnim razmeram.

Kjer odpadejo izredne razmere, ki so dale povod za izdajo takih predpisov, jih je razveljaviti.

§ 1.

Pod izkazovanje stanovanj spadajo stanovanja s pohištvo in brez pohištva in posamezni stanovanjski prostori ter opravilni prostori.

Lastniki hiš (pooblaščenca), v primeru podnajemov podnajmodalci, morajo najemne objekte, spadajoče pod izkazovanje stanovanj, zglasiti na občini (izkazovalnica stanovanj) in jih odglasiti, ko so se dali v najem.

§ 2.

Zglasitev po § 1, odstavek 2, je opraviti:

- v treh dneh potem, ko dobi moč ukaz, ki zaukazuje izkazovanje stanovanj, gledé najemnih predmetov, ki ob tem času niso oddani v najem, ter gledé v najem danih, pa že odpovedanih najemnih predmetov;
- pozneje v treh dneh po odpovedi, oziroma drugačnem končanju dosedanje najemne pogodbe ali, ako ni obstajala taka pogodba, v treh dneh po kakorkoli izvršenem oglasu, da se dá v najem;
- pri pozneje pripravljenih najemnih predmetih, kadar se dá prvokrat v najem, v treh dneh po oglasu, da se dá v najem, ki se izvrši kakorkoli po podelitvi dovoljenja za stanovanje ali rabo.

Zglasitev se more opustiti, ako se je najemni predmet dal v najem pred potekom zglasitvenega roka odstavka 1.

§ 3.

Odglasitev po § 1, odstavek 2, je opraviti najkasneje v treh dneh potem, ko se je dal

najemni predmet v najem, ako občina na podstavi § 5 ne določi krajšega roka.

§ 4.

Odstavek 1. Občina mora zglāšene najemne predmete javno naznaniti, kakor je v kraju običajno, razen ako lastnik hiše, oziroma podnajmodalec stavi nasprotno, po preudarku občine osnovano prošnjo.

Odstavek 2. Občini je tudi naloženo dajati pojasnila o ponudbi in popraševanju gledé najemnih predmetov, spadajočih pod izkazovanje stanovanj.

§ 5.

Odstavek 1. Občina mora izdati podrobnejše predpise za izvršitev izkazovanja stanovanj. V teh predpisih je uravnati zlasti vsebino in obliko zglasitev in oglasitev, okoliš izkazovalnic stanovanj, način oglašanja najemnih predmetov in način dajanja pojasnil.

Odstavek 2. Predpisi, ki jih izda občina, potrebujejo, ako ne gre za mesto s svojim ustavom, odobrenja političnega oblastva I. stopnje.

§ 6.

Zlasti more občina zaukazati, da morajo, ako lastnik hiše, oziroma podnajmodalec oglasi z oglasnim listkom na hiši, da se da stanovanje ali opravljeni prostor v najem, ti oglasni listki obsegati navedbe o velikosti stanovanja ali opravljenega prostora, rok vselitve ter najemnino s prostorskimi pristojbinami vred.

§ 7.

Zoper odredbe in odločbe občine ni dopusten pravni pomoček.

§ 8.

Določila tega ukaza se ne uporabljajo:

1. na poslopja Najvišjega dvora, Najvišjih zasebnih in rodbinskih zakladov in udov Najvišje cesarske rodovine;

2. na poslopja

a) tuje države, tujega suverēna ali državnega poglavarja, eksteritorijalnega uda suverēne rodbine, na c. in kr. dvoru poverjenih diplomatskih zastopnikov,

b) konzulnih funkcionarjev tujih vlasti, kolikor so te osebe državljani države, ki jih pošlje,

ako se pod številko 1 in 2 navedena poslopja porabljajo za namene lastnikov;

3. na erarske predmete, ki jih rabi vojaška uprava, nadalje na predmete, priskrbljene na podstavi zakona o nastanjanju;

4. na poslopja in prostore, ki so določena ali se določijo za uradne ali druge javne namene države, dežele, okraja, občine ali zaklada, ki ga upravljajo te korporacije.

§ 9.

Prestopke tega ukaza in na njegovi podstavi izdanih odredb kaznujejo, ako ne spadajo pod strožje kazensko določilo, politična oblastva z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do 6 tednov. Te kazni se morajo nalagati tudi druga poleg druge.

Kdor napelje k takemu prestopku ali sodeluje pri njega izvršitvi, tega je kaznovati enako.

Člen II.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Mataja s. r.

369.

Ukaz vsega ministrstva z dne 19. oktobra 1918. I.

o industriji aluminija in aluminijevega oksida.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje:

§ 1.

Za izdelovanje aluminija, aluminijevega oksida in hidrata aluminijevega oksida se morejo napraviti, v katerih se izdeluje aluminij, aluminijev oksid ali hidrat aluminijevega oksida, razlastiti z vsemi za njih obrat potrebnimi zemljišči, poslopji, pomožnimi napravami in pravicami, zlasti tudi vodnimi pravicami.

Za oznamenjene namene se morejo nadalje s pritrditvijo ministrstva za javna dela razlastiti tudi rudarske pravice do aluminijevih rud z njihovim pristojstvom vred.

§ 2.

Pravica do razlastitve gre državi za namen lastnega obrata in podjetjem, ki jih oznameni trgovinski minister in na katerih je država udeležena z javnimi novci.

Izvršitev razlastilnega postopka je naložena političnemu deželnemu oblastvu, v čigar upravnem okolišu je predmet razlastitve. Postopanje naj se omeji na to, da se doženejo pravice strank, katerih se tiče nameravana razlastitev, in na to, da se dožene predmet in obseg razlastitve. Kdor prosi za razlastitev, mora predložiti političnemu deželnemu oblastvu naslednje pomočke: načrte za odkup zemljišč, nadalje seznamek zahtevanih zemljišč in pravic (z navedbo okolišev okrajnih sodišč, občinskih okolišev, zemljiškoknjižnih vložkov, katastrskih števil, površin prizadetih parcel in zahtevanih površin in natančnejšega oznamenila morda zahtevanih rudarskih pravic), končno seznamek imen in stanovališč razlaščenecv ali njihovih zastopnikov. Te pripomočke je razgrniti v udeleženih občinah osem dni pred komisijsko razpravo.

Politično deželno oblastvo mora opraviti komisijsko razpravo na licu mesta. Nje čas in predmet je razglasiti v udeleženih občinah osem dni poprej z lepakom in razgrniti prošnjo za razlastitev in navedene pripomočke, s pozivom, da se z zahtevanimi razlastitvami prizadete pravice uveljavljajo najkasneje na komisijski razpravi, drugače bi se nanje ne oziralo dalje. Razglas je posebej vročiti upravičencem, ki so znani oblastvu, in tistim, ki jih je razlastiti.

Na razpravi mora oblastvo delovati za poravnavo, zlasti o višini odškodnine, ki jo je plačati. Glede dopustnosti poravnave veljajo predpisi § 22 zakona z dne 18. februarja 1878. l. (drž. zak. št. 30). Ako se ne doseže poravnava, je, zasllišavši zaprisežene izvedence, poizvedeti vse za odškodnino merodajne okoliščine. Znesek odškodnine naj začasno določi politično deželno oblastvo.

Razsodba političnega deželnega oblastva o predmetu in obsegu razlastitve in začasni odškodnini je — ako mogoče — izreči neposrednje po koncu razprave.

Priziv zoper razsodbo o predmetu in obsegu razlastitve ni dopusten.

Ako razlaščenec niso zadovoljni z začasno dognano odškodnino, se morejo v 14 dneh obrniti za odločbo na komisijo, ki se sestavi iz zastopnika trgovskega ministrstva, finančnega ministrstva in ministrstva za javna dela, nadalje

iz treh dvornih svetnikov Vrhovnega sodišča pod predsedstvom senatnega predsednika Vrhovnega sodišča. Funkcionarje Vrhovnega sodišča določi pravosodni minister. Komisija sklepa z večino glasov in odloča o odškodnini, ki jo je plačati, končno veljavno in izključujče pravno pot.

Glede potrebnosti sodne položbe odškodninskega zneska in razdelitve položenega zneska veljajo predpisi § 34 zakona z dne 18. februarja 1878. l. (drž. zak. št. 30). Ko je plačana ali položena z dopustno poravnavo ali z razsodbo političnega deželnega oblastva začasno določena odškodnina, se more izvršiti razlastitev.

§ 3.

Na gradnje, ki postanejo potrebne za podjetja v § 2, odstavek 1, oznamenjene vrste, je uporabljati izjemna določila, ki so določena v veljajočih predpisih za pogodovanje stavbe.

§ 4.

Za ustanavljanje naprav za izdelovanje aluminija, aluminijevega oksida in hidrata aluminijevega oksida, za razširitev takih naprav in za preuredbo obstoječih drugih naprav v naprave navedene vrste je treba posebnega dovoljenja trgovskega ministra. Razen tega veljajo za to, kolikor gre za obrtne obrate, obči predpisi obrtnih zakonov.

Ravnanje zoper ta predpis naj kaznujejo politična oblastva prve stopnje z denarno kaznijo do 20.000 kron ali zaporno kaznijo do 6 mesecev. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge.

Celotno ali delovito ustavitev obrata brez dovoljenja ustanovljene, razširjene ali predrugačene naprave naj odredi in izvede politično oblastvo prve stopnje, ki mora poprej dobiti ukazilo trgovskega ministrstva.

§ 5.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hussarek s. r.

Banhans s. r.

Homann s. r.

Czapp s. r.

Wieser s. r.

Paul s. r.

Galecki s. r.

Mataja s. r.

Schauer s. r.

Wimmer s. r.

Horbaczewski s. r.

Silva-Tarouca s. r.

Gayer s. r.

Madeyski s. r.

370.

Razpis finančnega ministrstva z dne 21. oktobra 1918. l.

o izdaji II. izdaje bankovcev po 20 kron z datumom 2. dne januarja 1913. l.

Avstrijsko-ogrška banka začne po nastopnem razglasu 28. dne oktobra 1918. l. izdajati II. izdajo bankovcev po 20 kron z datumom 2. dne januarja 1913. l.

Wimmer s. r.

Razglas

zaradi izdajanja II. izdaje bankovcev Avstrijsko-ogrške banke po 20 kron z datumom 2. dne januarja 1913. l.

Dne 28. oktobra 1918. l. začne Avstrijsko-ogrška banka v svojih glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti ter v vseh podružnicah izdajati II. izdajo bankovcev po 20 kron z datumom 2. dne januarja 1913. l.

II. izdaja ima nasproti prvi naslednje razlike:

Na pestrobarvno tiskani nemški strani je idealna glava v risbi nekoliko drugačna in opremljena z obrambnim tiskom. Vrhutega je na levi spodaj v modri barvi natisk „II^{te} Auflage“ (II. izdaja) navpično postavljen.

Na ogrski strani je polje, ki je na desni, na katerem je idealna glava, od zgoraj navzdol tiskano v modri, zeleni in rjavi barvi.

V spodnjem delu nahajajoča se velika številkica „20“ ter rozeta, ki jo obdaja, je tiskana v vijoličasti, ogrsko besedilo bankovca v modri in zeleni, podpis firme v zeleni in rjavi barvi.

Na desni spodaj je v rjavi barvi natisk „II. kiadás“ navpično postavljen.

Na Dunaju, 19. dne oktobra 1918. l.

AVSTRIJSKO-OGRSKA BANKA.

Gruber
podguverner.

Schreiber
generalni svetnik.

Schmid
generalni tajnik.

371.

Razglas ministrstva za notranje stvari v porazumu z ministrstvom za ljudsko zdravje z dne 21. oktobra 1918. l.,

da se popravlja pogršek v ukazu ministra za ljudsko zdravje z dne 2. oktobra 1918. l. (drž. zak. št. 360) o oznamenilu opravi, ki so v zvezi z lekarskim poklicem ali njemu slična.

V § 4 v CLXXX. kosu državnega zakonika pod št. 360 razglašenega ukaza ministra za ljudsko zdravje se mora v prvi in drugi vrsti drugega odstavka namesto „točka 4 in 6“ pravilno glasiti „točka 5 in 6“*).

Gayer s. r.

*) Ta popravek je v slov. izdaji drž. zak. že vpoštevan.